

This booklet is in Lithuanian. It is also available in the following languages.

Bulgarian

English

Latvian

Polish

Portuguese

Romanian

Russian

Ši informacinė knygutė bus pastoviai atnaujinama per nuorodą tinklalapyje, tad ir jūs turite galimybę prisidėti prie šio proceso.

www.fenland.gov.uk/welcome

Ši brošiūra suteikia informaciją apie esamas paslaugas Fenland ir East Cambridgeshire regionuose. Mes negalime prisiimti atsakomybės dėl paslaugų teikimo kokybės ar nurodytos informacijos tikslumo.

Šiame buklete išdėstyta informacija nėra specialisto galiojančių įstatymų teisinė interpretacija ir nebūtinai atspindi oficialių savivaldybių, jų atstovų ir narių požiūrį.

Ši brošiūra išleista bendradarbiaujant Fenland ir East Cambridgeshire vietiniams strateginiams partneriams

© Fenland District Council January 2007

Flags courtesy of www.theodora.com/flags used with permission

Gyvenimas ir darbas Fenland bei East Cambridgeshire regionuose

Naudinga informacija naujai atvykusiems

Lithuanian

Ką rasite šiame buklete?

Būtina žinoti

4

- Sveiki atvykę
- Jūsų vietinė taryba
- Jūsų vietinė biblioteka
- Patarimų biuras piliečiams
- Dokumentai
- Pinigai
- Sveikata ir saugumas
- Svarbūs tel. numeriai
- Prisitaikymas
- Nusiskundimai

Sveikata

16

- Gydytojai
- Ligoninės bei nenumatyti medicininiai atvejai
- Stomatologai, vaistinės ir okulistai
- Anoniminė pagalba
- Sveika gyvensena

Būstas

21

- Gyvenamasis plotas
- Namų ūkio mokesčiai, bei patarnavimai
- Gyvenamojo ploto dalijimasis ir benamiai
- Būsto agentūros

Susisiekimas

25

- Motociklo ar automobilio pirkimas bei eksploatavimas
- Viešasis transportas
- Važinėjimas dviračiu bei vaikščiojimas

Šlovinimo vietos

28

- Vietinės bažnyčios bei maldos vietos

Teisinis patarimas

29

- Įstatymai
- Pilietybė

Darbo rinka

31

- Darbo sutartys bei minimalus uždarbis
- Darbo valandų nustatymas
- Darbo jėgos tiekėjai
- Bedarbystė
- Privatus verslas
- Savanorystė
- Įdarbinimo agentūros

Mokslas

38

- Anglų kalbos mokymas
- Suaugusiųjų mokymo kursai
- Pradinis mokslas
- Parama jaunimui
- Mokykla

Laisvalaikis ir pramogos

43

- Būk aktyvus!
- Pomėgiai ir poilsis
- Sportas bei laisvalaikio centrai
- Sveikatingumo klubai bei sporto salės

Kritiniai atvejai

47

- Gaisrinė, policija, greitoji med. pagalba
- Policija
- Kritinės situacijos

Informavimas apie problemą

50

- Valdžios infomavimas apie problemą

Vietinė spauda, el. puslapiai bei kontaktai

51

- Naudingų adresų sąrašas

Sveiki atvykę!

Ši informacinė brošiūra padės jums atvykus į Fenland ir East Cambridgeshire regionus.

Galite naudotis visomis čia aprašytomis paslaugomis, jos yra nemokamos ir konfidencialios. Šias paslaugas rekomendavo anksčiau atvykę žmonės.

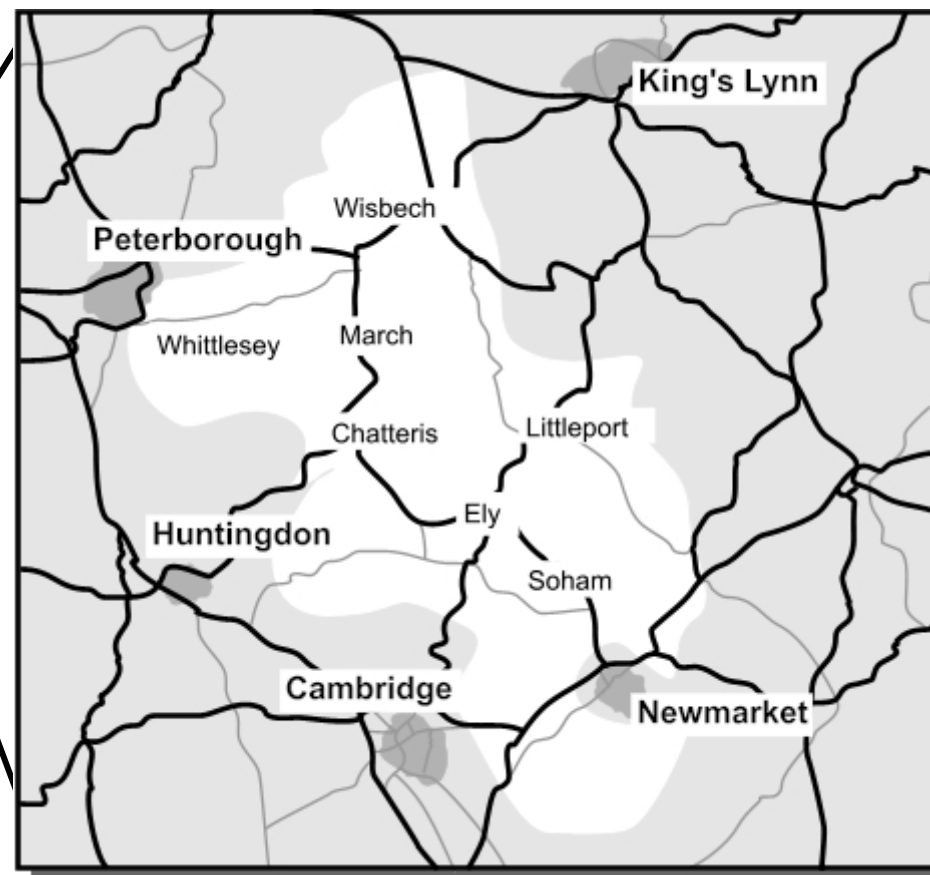
Skirkite laiko išsamiai perskaityti šią brošiūrą. Ji išleista lenkų, lietuvių, latvių, rusų, portugalų, bulgarų, rumunų, ir anglų kalba. Infomacija išdėstyta ir pateikta kaip įmanoma aiškiau, bet prašome nepamiršti, kad tai tik nuoroda į tam tikras paslaugas.

Negalime jums rekomenduoti konkrečių organizacijų – tai jūsų atsakomybė nuspręsti, kas siūlo ir teikia jums labiausiai tinkančias paslaugas. Čia mes pasistengėme jums pateikti labiausiai reikalingą informaciją, tačiau negalime garantuoti visiško informacijos naujumo.

Žemėlapyje matote, kad pagrindiniai Fenland bei East Cambridgeshire regiono miestai yra Chatteris, March, Whittlesey, Wisbech, Ely, Littleport ir Soham. Taip pat yra daug nedidelių kaimų. Netoliese yra didesni Huntingdon, King's Lynn, Newmarket, Peterborough, ir Cambridge miestai.

Šiuose miesteliuose visur yra bibliotekos teikiančios daug naudingos informacijos bei galimybę naudotis kompiuteriu nemokamai. Daugelis miestų turi Rajoninę tarybą (district council) bei patarimus teikiančias tarnybas. Taip pat kai kuriuose miestuose yra Patarimų biurai piliečiams (Citizens Advice Bureau).

■ Jūsų vietinė taryba

Taryba yra viena geriausių vietų, kur galima apsilankyti ieškant nemokamos informacijos ar patarimo. Anglijoje vietinė valdžia funkcionuoja keliais lygiais - tarybomis. Mūsų regione arčiausia valdžia yra parapijų ar miestų tarybos, toliau – regioninė taryba ir tada - šalies taryba. Kiekviena taryba atsako už skirtingas sritis, bet daugelyje atvejų jums reikės susisiekti su regiono taryba.

Fenland ir East Cambridgeshire regioninės tarybos (Fenland District Council and East Cambridgeshire District Council) turi savo filialus ir tarnybas, į kurias galima kreiptis dėl tarybos mokesčių, apgyvendinimo, sveikatos ir saugumo, laisvalaikio, transporto, aplinkosaugos, turgaviečių, vietinių renginių, kovos su kenkėjais, apleistų mašinų, benamių šunų ar šiukšlių išvežimo. Jūsų prašymu gali būti iškvieštas vertėjas ar suteiktas priėjimas prie kompiuterio.

Regioninės tarybos filialai bei tarnybos

Fenland District Council, Fenland Hall, County Road, March, Cambridgeshire PE15 8NQ. Tel 01354 654321
www.fenland.gov.uk

Whittlesey Fenland @ your service shop, Unit 3 The Causeway Centre, High Causeway, Whittlesey PE7 1AU.

March Fenland @ your service shop, 8 Broad Street, March, PE15 8TG.

Chatteris Fenland @ your service shop, 20 High Street, Chatteris, PE16 6BE.

Wisbech Fenland @ your service shop, 2-3 Bridge Street, Wisbech, PE13 1HG.

East Cambridgeshire regiono taryba, The Grange, Nutholt Lane, Ely, Cambs, CB7 4PL, Tel 01353 665555 www.eastcambs.gov.uk.

■ Jūsų vietinė biblioteka

Vietinė biblioteka (library) sudaro galimybę nemokamai pasinaudoti kompiuteriu ir taip pat teikia įvairią naudingą informaciją bei patarimus.

Bibliotekos darbuotojai mielai jums padės naudotis kompiuteriu, patars dėl mokymosi, kvalifikacijos kėlimo ar kitų vietinių kursų. Ten galite naudotis laikraščiais, knygomis, vietiniais katalogais kaip Geltonieji puslapiai, DVD diskais, internetu bei elektroniniu paštu.

www.cambridgeshire.gov.uk/leisure/libraries šiame tinklalapyje ar žemiau pateiktu telefonu galite sužinoti apie stacionarias bei mobiliąsias bibliotekas 0845 045 5225. Jums prašant teikiama vertėjo paslauga.

Fenland bei East Cambridgeshire bibliotekos

Bottisham Community Library Association, Village College, Lode Road, Bottisham CB5 9DL

Burwell Library, Village College, Burwell CB5 0DU .

Chatteris Library, 2 Furrowfields Road, Chatteris PE16 6DY

Ely Library, 6 The Cloisters, Ely CB7 4ZH.

Haddenham Library, Arkenstall Centre, Station Road, Haddenham CB6 3XD.

Little Downham Book Café, Village Hall, Main Street, Little Downham, CB6 2ST.

Littleport Library, Town Hall, Littleport, CB6 1LU.

March Library, City Road, March PE15 9LT.

Murrow Book Café, Methodist Church, Murrow Bank, Parson Drove, Wisbech, PE13 4HB

Soham Library, Clay Street, Soham CB7 5HJ.

Whittlesey Library, 31-35 Market St, Whittlesey PE7 1BA.

Wisbech Library, 5 Ely Place, Wisbech PE13 1EU.

■ Jūsų Citizens Advice Bureau (CAB)

Jūsų vietinis patarimų biuras piliečiams (Citizens Advice Bureau) gali padėti jums tvarkyti dokumentus, taip pat patarti gyvenamojo ploto, mokesčių, draudimo, įdarbinimo bei teisiniais klausimais. Jei turite teisę į bet kokią finansinę paramąDB (UK), patarimų biuras piliečiams (Citizens Advice Bureau) gali jums padėti ją gauti. Jums reikėtų nuvykti į vieną iš žemiau išvardintų pagrindinių skyrių arba su bibliotekos darbuotojų pagalba susirasti artimiausią Citizens Advice Bureau tarnybą. Jums gali būti suteikta vertėjo paslauga.

Fenland Citizens Advice Bureau

www.fenlandcab.org.uk

12 Church Mews, Wisbech PE13 1HL Tel: 01945 464367

taip pat galima rasti Whittlesey Library (bibliotekoje), Chatteris Fenland @ your service shop ir March Library (bibliotekoje).

Kings Lynn Area Resettlement Support (KLARS) teikia patarimų bei paramos paslaugas per gerai apmokytus darbuotojus bei savanorius. Jie padeda visiems naujai atvykusiems, įskaitant ir migruojančius bei vietinius Didžiosios Britanijos (UK) darbuotojus, teikdami nemokamus patarimus ir informaciją keliomis kalbomis. KLARS veda informacinius seminarus Wisbech Citizens Advice Bureau (Wisbech patarimų biure piliečiams) pirmadieniais, 16:30 – 18:30 ir King's Lynn mieste.

www.klarskl.org.uk

Ely Citizens Advice Bureau

www.elycab.org.uk

70 Market Street, Ely CB7 4LS Tel: 08451 306442

taip pat galima rasti Soham, 11b Churchgate Street, Sutton Surgery, Littleport St George's Medical Centre, ir High Barns, Ely.

Newmarket Citizens Advice Bureau

www.accessplace.com/default_new.php

Foley Gate, Wellington Street, Newmarket CB8 0HY Tel: 01638 665999

■ Dokumentai reikalingi darbui

Štai ketas dokumentų, kuriuos darbdavys gali paprašyti jus pateikti.

Darbuotojų registravimas

Jei norite dirbti Didžiojoje Britanijoje daugiau nei vieną mėnesį, jums būtina registruotis Darbuotojų registracijos sistemoje (Worker Registration Scheme (WRS)).

Kai legaliai ir be pertraukos išdirbsite 12 mėnesių, turėsite teisę laisvai rinktis darbą, jums nebereikės registruotis darbuotojų registracijos sistemoje (WRS). Tada galėsite gauti leidimą gyventi ir dirbti Didžiojoje Britanijoje (UK).

Daugiau informacijos rasite: www.workingintheuk.gov.uk

Valstybinis draudimo numeris

Darbui pradėti, jums reikės valstybinio draudimo numerio (national insurance number - NI no.). Daugiau informacijos: www.dwp.gov.uk. Yra galimybė šį numerį gauti kai kuriuose darbo centruose.

Mokesčių įstatymas

Iš savo darbdavio gausite P46 blanką, kurį reiks užpildyti ir pasirašyti. Ten pat bus nurodytas jūsų mokamų mokesčių tipas bei išskaičiuotinas procentas.

Daugiau infomacijos ieškokite:

www.direct.gov.uk/MoneyTaxAndBenefits/Taxes/BeginnersGuideToTax

Jūsų Citizens Advice Bureau padės jums iškilus bet kokiems neišskumams.

■ Kiti dokumentai

Gyvenamosios vietos patvirtinimas

Norint atsidaryti einamąją ar taupomąją sąskaitą banke bei pradėti naudotis bibliotekos paslaugomis, jums reikės pateikti dokumentą, patvirtinantį jūsų gyvenamąją vietą. Tokiu dokumentu gali būti oficiali komunalinių paslaugų sąskaita (už elektrą, dujas, vandenį), buto savininko, pas kurį nuomojatės laiškas, ar oficialus jums adresuotas laiškas. Dažnai reikalinga pateikti laišką iš darbdavio.

Tapatybės nustatymas

Tapatybei įrodyti užtenka paso. Šiuo metu Didžiojoje Britanijoje tapatybės kortelės nėra reikalaujamos ir tokios kortelės nėra pakankamas jūsų tapatybę įrodantis dokumentas.

Driver's documents

Vairuoti mašinai reikalingi ir policijos reikalaujami šie dokumentai: galiojantis vairuotojo pažymėjimas, draudimas, automobilio registracijos ir tech apžiūros dokumentai (MOT test arba "certificate of roadworthiness"). Cambridgeshire policijos išleistas leidinukas (*Newcomers to Cambridgeshire*) informuoja apie visus įstatymus susijusius su vairavimu. Šį leidinį galima rasti:

www.cambs.police.uk

Kiti naudingi dokumentai

- Nuomos sutartis
- Darbo sutartis
- Gimimo liudijimas
- Santuokos liudijimas
- Algalapiai

■ Pinigai

Einamoji sąskaita banke gali jus dominti labiausiai, ypač jei jums reikia mokėti bankui savo gimtojoje šalyje už kiekvieną pinigų išėmimą užsienyje. Jums taip pat reiktų pagalvoti kaip siųsite pinigus namo ir kokias palūkanas gausite už pinigų kaupimą vietiniame banke.

Jei turėsite tvarkingus visus reikalingus dokumentus, atsidaryti sąskaitą banke ar kredito unijoje (building society) neturėtų būti sudėtinga. Tam prireiks asmens tapatybę bei adresą patvirtinančių dokumentų. Laiško iš darbdavio taip pat gali prireikti.

Pasitikslinkite su banku bei kredito unija koks mokestis yra imamas už sąskaitos administravimą ir ar jums būtų mokamos palūkanos už pinigų turėjimą sąskaitoje. Daugelis bankų ir kredito unijų varžosi siūlydami konkuruojančias palūkanas už reguliarių įplaukų kaupimą, tad pasižvalgykite sau geriausio varianto.

Kai kurie žmonės naudojami kortele, į kurią iš anksto įnešami pinigai, tada banko paslauga tampa nebereikalinga, pvz: www.theuniquecard.com.

Galite paprašyti savo darbdavio mokėti jums atlyginimą tiesiai į jūsų sąskaitą banke. Tai saugus būdas gauti pinigus ir jie gali keliauti tiesiai į palūkanas teikiančią sąskaitą.

Daugelis parduotuvių ir kelionių agentūrų siūlo grynųjų pinigų pervedimą į kitą šalį. Dažnai šia paslauga jos reklamuoja parduotuvių vitrinose ar languose.

Tinklapis www.banking-guide.org.uk suteikia suprantamą informaciją apie DB (UK) bankininkystę ir patarimų renkantis kredito bei debeto instrumentus.

Suprantamą santrauką apie pašto teikiamus pinigų pervedimus rasite čia: www.postoffice.co.uk

Turėkite omenyje, kad DB (UK) valiuta yra svarai sterlingai, todėl eurais atsiskaitinėti negalima.

■ Sveikata ir saugumas

Naujai atvykę žmonės dažnai mini detales, susijusias su sveikatos bei saugumo svarba. Pavyzdžiui:

- pagal įstatymą būtina užsisegti saugos diržus sėdint tiek mašinos priekyje, tiek ir gale, taip pat būtina dėvėti apsauginį šalmą važiuojant motociklu.
- vaikiškos mašininės kėdutės taip pat reikalingos (www.thinkroadsafety.gov.uk)
- važiuodami dviračiu, turite dėvėti šalmą ir atšvaitus ant drabužių. Naktį privalomos šviesos.
- daugelyje viešųjų vietų kaip kino salės, mokyklos, ligoninės, parduotuvės bei gydytojų kabinetai nerūkoma.
- namuose įrengiami dūmų koncentracijos matuokliai bei priešgaisrinė sistema, o gaisrinė nemokamai konsultuoja dūmų koncentracijos matuoklių instaliacijos klausimais.

Sveikata ir saugumas yra labai svarbūs ir darbe. Tiek darbdaviai, tiek ir darbuotojai atsako už tai. Sveikatos ir saugumo tinklalapis www.hse.gov.uk/languages/index.htm atsako į daugelį klausimų įvairiomis kalbomis. Pvz.:

- kaip darbuotojai turi būti apmokami sveikatos ir saugumo klausimais prieš pradėdami darbą?
- Kaip įvertinti situacijų rizikingumą?
- ar darbdaviai privalo teikti asmeninės saugos priemones?
- ar gali žmogus būti paliktas vienas savo darbe?
- kaip pranešti apie įvykusią nelaimę?
- kas yra rizikinga mano darbe?

“Karštoji linija” sveikatos ir saugumo klausimais yra prienama įvairiomis kalbomis tel. 0845 345 0055.

■ Telefono numerių sistema

DB telefono numerių sistema aprašyta žemiau.

Numeriai prasidedantys:

- 01 ir 02 apmokami standartiniu tarifu (detalią informaciją teikia telefoninio ryšio tiekėjas)
- 07 prasideda mobiliųjų telefonų numeriai
- 0800 yra nemokami iš paprasto telefono
- 0844 apmokami fiksuotu 5 pensų už minutę tarifu
- 0845 apmokami vietiniu tarifu
- 0871 apmokami fiksuotu tarifu iki 10 pensų už minutę
- 09 apmokami iki £1.50 už minutę
- 999 ar 112 yra pagrindiniai numeriai susisiekti su policija, gaisrine ar medicinine pagalba kritiniu atveju ir yra nemokami skambinant iš bet kokio telefono.

Jei naudojate mobiliojo ryšio telefonu, jūsų tarifas gali svyruoti. Skambinant iš mobiliųjų telefonų numeriu 0800 skambutis dažnai yra mokamas.

Daug žmonių naudojami interneto teikiamomis galimybėmis pigiai skambinti į užsienį, taigi internete galite susirasti tokias paslaugas teikiančias kompanijas.

Patarimų telefonu ir komunikacijų klausimais, įskaitant pardavimą telefonu bei kitus įkyrius skambučius, rasite tinklalapyje www.adviceguide.org paspaudę “communications menu” mygtuką.

Telefono korteles, kurias galite naudoti viešuosiuose telefonuose, galite įsigyti pašto skyriuose bei spaudos pardavimo vietose.

■ Pristatymas prie vietinės bendruomenės

Žmonės gali elgtis kitaip nei jūsų gimtojoje šalyje. Štai keletas netoleruotino elgesio vietinėje bendruomenėje pavyzdžių:

- Šiukšlių laikymas ne tam skirtose vietose – vietinė taryba gali jums patarti kuriuos kontenerius naudoti ir kada išvežamos šiukšlės, ir net parūpinti šiukšlių maišų.
- triukšmas – žmonės gali skųstis tarybai dėl keliamo triukšmo ar kitų nemalonumų.
- eilės – yra normalu stoti į eilės galą, nesibraukite į eilę, nes tai gali papiktinti kitus žmones.
- šaligatviai – neužstokite šaligatvių, jei jums reikia susirinkti į grupę, raskite tam tinkančią erdvią vietą.
- parkavimas – gali kilti problemų judrioje gatvėse arba gatvėse, kur gyvena ne vieną mašiną turinčios šeimos.
- girtuokliavimas bei rūkymas viešose vietose gali sąlygoti nusikaltimą, tad daugelyje vietų yra uždraustas nuo 2007 m. vasaros.

Mūsų įstatymai taip pat gali būti skirtingi.

- negalima nešiotis ginklų, įskaitant ir peilius
- alkoholis negali būti parduodamas jaunesniems nei 18 metų asmenims
- negalima nešiotis jokių, išskyrus gydytojo išrašytų, vaistų
- lytiniai santykiai bendru sutarimu gali vykti tik tarp ne jaunesnių nei 16 metų asmenų
- policija turi teisę sustabdyti ir apieškoti žmogų
- vagystė gali pasibaigti areštu ir deportacija iš šalies
- mašinos turėjimas bei vairavimas yra griežtai reglamentuotas įstatymais (žiūrėkite tinklalapyje: www.dvla.gov.uk/drivers.aspx).

Cambridgeshire policijos ledinys *Naujai atvykę į Cambridgeshire (Newcomers to Cambridgeshire)* teikia informaciją apie įstatymus. Jį galima rasti tinklalapyje: www.cambs.police.uk.

■ Nusiskundimai

Visos šioje brošiūroje minėtos organizacijos yra pasirengusios gauti nusiskundimų tam, kad galėtų užtikrinti kokybiškesnę paslaugų teikimą ateityje ir turi nusiskundimų priėmimo tvarką.

- forminkite nusiskundimą tik tada, kai tikrai to reikia
- įsitikinkite, kad įteikiate savo skundą reikiamam asmeniui
- būkite ramūs bei mandagūs
- žinokite savo teises – Patarimų biuras piliečiams (Citizens Advice Bureau) gali čia labai padėti.
- būkite kantrūs.

Jei turite skundą dėl bibliotekų, kreipkitės į vietinės bibliotekos vyresnįjį.

Jei turite skundą Fenland regiono tarybai (Fenland District Council) galite jį užpildyti interneto puslapyje www.fenland.gov.uk/ccm/navigation/council/3c-s-procedure/ arba apsilankyti *Fenland @ your service* skyriuje.

Jei turite skundą East Cambridgeshire regiono tarybai (East Cambridgeshire District Council), galite jį užpildyti interneto puslapyje www.eastcamb.gov.uk/html/complaints.asp, arba užsukti į tarybos skyrių.

Jei turite skundą dėl rasinės diskriminacijos, priekabiavimo ar prievartos (įskaitant darbo aplinką), galite susisiekti su Peterborough rasinės lygybės taryba (Peterborough Racial Equality Council) telefonu 01733 554630 ar elektroniniu paštu harmesh.prec@btconnect.com.

Taip pat galite pasidalinti ir teigiamais gaunamų paslaugų įspūdžiais.

■ Gydytojai

Atvykę galite registruotis pas vietinį gydytoją dėl bendrų sveikatos poreikių. Gydytojas kartais dar vadinamas terapeutu (general practitioner ar sutrumpintai GP). Dauguma su sveikata susijusių paslaugų yra nemokamos valstybinėje sveikatos sistemoje (National Health Service (NHS)).

Registracijai pas vietinį gydytoją jums reikia nuvykti į gydytojo kabinetą ir pasiteirauti ar būtumėte priimtas kaip pacientas. NHS tinklalapyje www.cambridgeshirepct.nhs.uk rasite gydytojų kabinetų sąrašą, kurį galite taip pat sužinoti vietinėje taryboje ar bibliotekoje.

Jūs pirmiausia turėsite užpildyti anketą ir tada galėsite gauti paskyrimą pas gydytoją. Daugiau jums nereikės pateikinti jokių kitų dokumentų. Jei gydytojas užimtas ir negali jūsų priimti, aptarnaujantis personalas jums padės surasti kitą galintį jus priimti gydytoją. Kai būsite prisiregistravę, galėsite tartis dėl konfidencialių vizitų pas gydytoją. Ši paslauga nemokama. Esant reikalui jūsų gydytojas nukreips jus kitoms NHS paslaugoms gauti.

Jei jums prireikė gydytojo naktį ar savaitgalį, paskambinkite į gydytojo kabinetą, kur įrašyta balso žinutė nurodys jums reikiamą telefono numerį. Jei gydytojo neturite, skambinkite tiesiai *NHS Direct* numeriu 0845 4647.

Patarimui gauti bendrais sveikatos klausimais skambinkite tiesiogiai *NHS Direct* numeriu (0845 4647) arba skaitykite tinklalapyje www.nhsdirect.nhs.uk. Gali būti teikiama vertėjo paslauga.

■ Ligoninės

Vietinės bendruomenės ligoninės

Esant nedideliems sužeidimams galite vykti į Princess of Wales ligoninę (Hospital) Ely mieste, taip pat į Doddington Minor Treatment Service Doddington mieste ir į North Cambs ligoninę (Hospital) Wisbech mieste.

Princess of Wales Hospital, Lynn Road, Ely, CB6 1DN Tel: 01353 652000

Doddington Community Hospital, Benwick Road, Doddington PE15 0UG Tel: 01354 644241

North Cambs Hospital, The Park, Wisbech, PE13 3AB Tel: 01945 488088.

Regioninės ligoninės

Esant kritiniam atvejui ar nelaimingam atsitikimui kreipkitės į didesnes regionines ligonines. T.y. į Addenbrooke ligoninę Cambridge mieste, Hinchingsbrooke ligoninę Huntingdon mieste, Queen Elizabeth ligoninę (Hospital) King's Lynn mieste ir rajoninę ligoninę (District Hospital) Peterborough mieste.

Būtinoji medicininė pagalba yra nemokama visiems, bet užsieniečių slauga ligoninėje ne kritiniu atvejui yra mokama. Telefono numeriai skubiai medicininei pagalbai gauti yra 999 arba 112.

Daugiau detalių apie sveikatos problemas bei vietinių ligoninių sąrašą rasite apsilankę www.cambridgeshirepct.nhs.uk arba www.peterboroughhandstamford.nhs.uk arba www.norfolk-pct.nhs.uk.

www.nhsdirect.nhs.uk čia rasite bendrus patarimus.

■ Stomatologai, vaistinės ir okulistai

Stomatologų paslaugos

Apsilankykite NHS tinklalapyje www.nhs.uk norėdami surasti dantistą, priimančią NHS registruotus pacientus. Registruotis pas dantistą jums nereikia, tiesiog galite apsilankyti pas bet kurį, priimančią NHS registruotus pacientus.

Jei jums reikia skubios stomatologo pagalbos nedarbo valandomis, vis tiek galite jam/jai paskambinti ir sužinoti būtiniosios pagalbos telefono numerį. Taip pat galite skambinti tiesiogiai NHS Direct numeriu 0845 4647. Jei neturite specialisto, į kurį galėtumėte kreiptis dėl skubios pagalbos darbo valandomis, galite gauti patarimą bei reikalingą pagalbą paskambinę į Wisbech Dental Access centrą (Centre) telefonu 01945 465919.

Kadangi dantų gydymo kainos skiriasi, turėtumėte pasiteirauti stomatologo apie galimas išlaidas jūsų atveju.

Vaistinės

Vaistininkai yra apmokyti konsultuoti žmones kasdieniais sveikatos klausimais ir mielai paruos jums pagal receptą išrašytus vaistus. Išrašyti vaistai yra mokami ir šiuo metu (2007) kainuoja £6.65p už kiekvieną receptą, bet galite klausti dėl išimčių pvz. kai kurioms amžiaus grupėms.

Abu žodžiai “Pharmacy” arba “Chemist” reiškia “vaistinė”, kurių galima rasti daugumoje miestelių.

Okulistų paslaugos

Okulistas rasite beveik visuose miestų centruose arba galite susipažinti su jų sąrašu NHS tinklalapyje:

www.cambridgeshirepct.nhs.uk

■ Anoniminė pagalba

Seksualinė sveikata ir kontracepcijos paslaugos

Nemokamus anoniminius patarimus galite gauti NHS tinklalapyje www.cambridgeshirepct.nhs.uk ir iš savo gydytojo.

Specialisto pagalba

Kartais speciali pagalba reikalinga norint įveikti asmenines problemas ar sunkumus susijusius su depresija, žmonių santykiais, seksualumu, ar priklausomybe. Jūsų gydytojas garantuoja konfidencialumą ir asistuos jums gaunant įvairią reikalingą pagalbą.

Narkotikai, gėrimas bei rūkymas

Konfidenciali ir nemokama pagalba bei parama yra prieinama žmonėms, turintiems su narkotikais susijusių problemų. Pagalba gali būti edukacinės ir apmokymų formos, taip pat papildoma terapija bei darbas bendruomenėje. Pagalba teikiama asmeniškai ir telefonu. Taip pat daugelyje vietų yra duodamos sterilios adatos. Tokias vietas pavadinimu Bridgegate Drug Services galite rasti tinklalapyje www.bridgegate.org.uk

Jei manote, jog turite su gėrimu ar rūkymu susijusių problemų, turite teisę gauti pagalbą. “Drinksense” (gėrimo jausmas) yra labdaros organizacija teikianti konsultacijas, informaciją bei palaikymą su alkoholiu susijusių problemų turintiems žmonėms bei jų šeimoms. Ieškokite pagalbos tinklalapyje www.drinksense.org.

Nemokamą pagalbą bei patarimų norintys mesti rūkyti gali gauti telefonu 0800 018 4304, apsilankę tinklalapyje www.givingupsmoking.co.uk arba pas savo gydytoją.

■ Sveika gyvensena

Sveika gyvensena gali būti įgyvendinta per:

- subalansuotą mitybą
- svorio kontrolę
- sportinės formos palaikymą
- sveikatos priežiūrą darbe
- savęs priežiūrą

Yra daugybė būdų kaip išlaikyti save ir savo šeimą sveiką. Du geriausi informacijos apie sveiką gyvenseną šaltiniai yra BBC tinklalapiuose www.bbc.co.uk/health

ir www.healthyliving.gov.uk. Tinklapis www.direct.gov.uk/HealthAndWellBeing/HealthyLiving/fs/en taip pat turi visą su sveikata susijusią informaciją, įskaitant ir vyresnius nei 50 metų bei neįgalius žmones.

East Cambridgeshire sveikos gyvensenos tinklalapis yra: www.hlec.org.uk.

Do you want to stop smoking?
Contact
CAMQUIT
CAMBRIDGESHIRE STOP SMOKING SERVICE
FOR FREE ADVICE AND SUPPORT
Cambridge City & South Cambs
01223 723 022
East Cambs & Fenland
0800 018 4304
Huntingdonshire
01480 418 693
www.camquit.nhs.uk

Cambridgeshire and Peterborough **NHS** Mental Health Partnership NHS Trust
Cambridgeshire **NHS** Primary Care Trust
SMOKEFREE

■ Gyvenamasis plotas

Gyvenamojo ploto radimas yra didžiulis prioritetas. Daugelis žmonių renkasi būsto agentūras padedančias naujai atvykusiems žmonėms, tad mes pridėjome šių agentūrų sąrašą 24 puslapyje, nors ir negalime konkrečiai rekomenduoti kurią pasirinkti. Kitiems žmonėms gyvenamąjį plotą susirasti dažnai padeda draugai ar net darbdaviai. Kai kuriais atvejais galima gauti ir vietinės tarybos pagalbą.

Svarbu raštu sudaryti sutartį numatančią gyvenamojo ploto naudojimosi sąlygas. Sutarties sudarymas ar nuomos knygelės vedimas yra labai normalus dalykas, o kai jūs sumokate nuomą, tai turėtų būti užrašoma ir jums turėtų būti išduodamas kvitas. Jei jums kyla sunkumų dėl šios dokumentacijos, kreipkitės į Patarimų biurą piliečiams (Citizens Advice Bureau (žiūrėti 8 puslapij), kur galite gauti dokumentų vertimą ar paaiškinimą. Ten pat rasite ir su nuomos dalykais susijusius ekspertus išmanančius nuomos sutartis bei su tuo susijusias problemas.

Kiti būsto paieškos būdai:

- klasifikuoti skelbimai vietiniuose laikraščiuose (ieškokite bibliotekose)
- reklamos kortelės dedamos į vitrinas ar prikabinamos parduotuvėse
- žmonių jau gyvenančių toje bendruomenėje klausinėjimas
- hosteliai (jaunimo nakvynės namai) tokie kaip Fridaybridge International Farm Camp, 173 March Road, Friday Bridge PE14 0LR Tel 01945 860255

Patarimų nuomos klausimais yra tinklalapyje: www.direct.gov.uk/HomeAndCommunity.

■ Būstų agentūros

Žemiau pateikiame agentūrų užsiimančių būsto nuoma sąrašą, bet miesto centruose rasite jų ir daugiau.

Fenland regione

Premier Properties Residential Letting & Management 6 West Park St, Chatteris PE16 6AH Tel 01354 694021

Collingwoods, Darthill Rd, March PE15 8HP Tel 01354 652488

Gilson Bailey, 52 High St, March PE15 9JR Tel 01354 660505

Grounds, 24 Market Place, March PE15 9JH Tel 01354 652502

Robert Hale, Unit 6 The Wheel Centre, Broad St, March PE15 8TX Tel 01354652785

Sharman Quinney, 28-30 Market Place, March PE15 9JF Tel 01354 661166

Hodsons, 8 Market Street, Whittlesey PE7 1BD Tel 01733 203064

A1 Property Rentals, 4 Bridge Street, Wisbech PE13 1AF Tel 01945 466951

C Carters, 4 Bridge St, Wisbech PE13 1AF Tel 01945 588111

Holmes, 4 Post Office Lane, Wisbech PE13 1HG Tel 01945 588875

John Jordan, Regent House, 12 Union Street, Wisbech PE13 1DJ Tel 01945 588301

Westmanor Rentals, 30 High Street, Wisbech PE13 1DE Tel 01945 587475

White & Eddy, 8 Hill Street, Wisbech PE13 1BA Tel 01945 582658

William H Brown, 20 High St, Wisbech PE13 1DE Tel 01945 464451

East Cambridgeshire regione

Ely Estates, 32 Fore Hill, Ely CB7 4AF Tel 01353 669333

Keeley Associates, 48a St. Mary's St, Ely CB7 4EY Tel 01353 663036

G R & A S Spinks, Wellington Barns rear Of 24 Wellington St, Littleport, Ely CB6 1PN Tel 01353 862947

Tucker Gardner Residential Ltd, 16 Market Place, Ely CB7 4NT Tel 01353 616130.

■ Gyvenamojo ploto dalijimasis ir benamiai

Gyvenamojo ploto dalijimasis

Dažnas atvejis kai žmonės dalijasi gyvenamuoju plotu norėdami sumažinti savo išlaidas, tačiau tai gali sudaryti ir sunkumų.

Pasirūpinkite kad kiekvienas žmogus turėtų nuomos sutarties kopiją bei gautų visus kvitus už nuomos mokesčių. Taip pat patariame turėti raštišką susitarimą dėl tarybos mokesčių, TV mokesčio, maisto bei degalų išlaidų padengimo.

Benamiai

Dauguma į šią šalį atvykstančių ar į ją iš užsienio grįžtančių žmonių nelaikomi benamiais ir pagal įstatymus būstas jiems nėra teikiamas.

Taisyklės legaliai pretenduoti į būstą yra sudėtingos ir jums reikėtų specialisto pagalbos Patarimų biure piliečiams (Citizens Advice Bureau) ar tarybos skyriuje. Oficialiai būsite laikomas benamiu tik tada, kai neturėsite jokio įmanomo gyvenamojo ploto sau ir savo šeimai šioje ar užsienio šalyje. Jūs taip pat būsite laikomas benamiu, jei turėsite gyvenamąjį plotą, bet negalėsite į jį patekti. Pvz. jei jūs gyvenote su draugais ar giminėmis, bet jie paprašė jūsų išėiti, arba jei jūsų namuose yra didžiulė smurto tikimybė.

Jei manote, jog oficialiai galite pretenduoti į benamio statusą ir teikiamą pagalbą, kreipkitės į vietinį Patarimų biurą piliečiams (Citizens Advice Bureau), tarybos skyrių ar *Fenland @ your service* skyrių.

■ Namų ūkio mokesčiai bei patarnavimai

Mokestis tarybai

Mokestis tarybai (council tax) yra vietinis. Jis nustatytas policijos ir šiukšlių išvežimo paslaugoms padengti. Jis taikomas visų tipų būstams įskaitant didelius bei vienaaukščius namus, pavienius ar integruotus butus, mobiliuosius namus ir namus “ant vandens” nepriklausomai ar juose gyvena šeimininkai ar nuomininkai. Mokestį renka rajoninė taryba ir dalį lėšų skiria Cambridgeshire County tarybos (Council) teikiamoms paslaugoms padengti.

Tarybos mokestis (council tax) priimamas įmokų forma (grynais nepriimamas), tad norėdami pasitarti ar suderinti jo mokėjimą turėtumėte kreiptis į rajoninės tarybos filialą, kuriame jums paprašius gali būti teikiama vertėjo pagalba. Jei ieškote trumpo paaiškinimo apie mokestį, jį rasite tinklalapyje: www.direct.gov.uk/MoneyTaxAndBenefits.

Komunaliniai patarnavimai

Elektrą bei dujas jums gali tiekti keleta kompanijų, tad geriausią sau variantą rasite interneto svetainėje www.uswitch.com, arba teiraukitės vietiniame tarybos skyriuje. Štai keleta naudingų svetainių:

www.gas-guide.org.uk

www.electricity-guide.org.uk

www.water-guide.org.uk

www.recycling-guide.org.uk

TV mokestis

Imamas mokestis už TV ryšio tiekimą, kurį greičiausiai galite sumokėti per internetinę svetainę www.tvlicensing.co.uk. Už TV taip pat galite sumokėti mokėjimų priėmimo punkte (*Paypoint*) parduotuvėje arba degalinėje. Jei naudojate TV ryšiu, bet nesate užmokėję, galite gauti baudą.

■ Automobilio ar motociklo pirkimas bei eksploatavimas

Būkite labai atsargūs pirkdami automobilį ar motociklą. Jeigu perkate transporto priemonę Didžiojoje Britanijoje (UK), ją reikia užregistruoti Vairuotojų bei transporto priemonių registre (Driver and Vehicle Licensing Agency - DVLA). Nemanykite, kad automobilis su išpirktu vieno mėnesio važinėjimo leidimu (mokestis už mašinos eksploatavimą) bei tuščiu tech apžiūros lapu (MOT test) yra puikus pirkiny, nes greitai jums teks už jį mokėti mokesčius bei jį remontuoti. Didelės baudos gresia, jei būsite sulaukytas be visų reikalingų dokumentų.

Vairuotojo pažymėjimas bei draudimas yra būtini kiekvienam vairuojančiam. Žemiau nurodytame tinklalapyje (ieškokite “automobilio draudimas” mygtuko) rasite kokybiškos ir nepriklausomos informacijos apie automobilio draudimo pirkimą. Jei perkate transporto priemonę iš privačių asmenų ir vėliau ji identifikuojama kaip pavogta, iš jūsų gali būti atimta teisė ja naudotis.

www.direct.gov.uk/Motoring/BuyingAndSellingAVehicle/AdviceOnBuyingAndSellingAVehicle pateikia suprantamą sąrašą į ką būtina atkreipti dėmesį perkant transporto priemonę:

- reklama bei apžiūra
- dokumentacija
- transporto priemonę identifikuojantys dokumentai
- kita

Tinklalapyje rasite atsakomybės bei įsipareigojimų transporto priemonių turėtojams aprašymą, o taip pat patarimų kaip apmokestinti bei parduoti automobilį. Patarimų apie automobilio įvežimą iš savo gimtosios šalies rasite čia:

www.direct.gov.uk/Motoring/BuyingAndSellingAVehicle/ImportingAndExportingAVehicle.

Cambridgeshire policijos leidinyje *Newcomers to Cambridgeshire* rasite detalizuotas eismo taisykles bei įstatymus. Šį priedą rasite ir internete: www.cambs.police.uk.

■ Viešasis transportas

Traukiniai

Traukinių stotys yra šiuose miestuose Downham Market, Dullingham, Ely, Kennett, King's Lynn, Littleport, Manea, March, Newmarket, Peterborough ir Whittlesey. Yra susisiekimas su Cambridge, London ir daugeliu kitų šalies vietų. Bilietus patartina įsigyti prieš sėdant į traukinį. Bilietus mažiausiomis kainomis galite gauti užsisakydami juos iš anksto internetu ir keliaudami ne piko metu.

Kainas rasite: www.seat61.com/UKtravel.htm.

Grafikus ir bilietų pirkimo sąlygas rasite: www.nationalrail.co.uk.

Vietiniai autobusai

Autobusų grafikus galite sužinoti *Fenland @ your service* skyriuje, www.eastcambs.gov.uk/html/transport.asp ir daugelyje autobusų stotelių arba www.cambridgeshire.gov.uk/transport/bus timetables

Kelionę galite suplanuoti naudodamiesi

www.travelineeastanglia.org.uk Jei norite geriau suprasti kaip keliauti autobusais, žiūrėkite šį tinklalapį:

www.stagecoachbus.com/cambridge/yourjourney.html.

Tarpmiestiniai autobusai

Yra patikimas ir geros kokybės susisiekimas autobusais su pagrindiniais centrais bei aeroustais visoje šalyje. Autobusai išvyksta iš Cambridge, Ely, King's Lynn, March, Newmarket, Peterborough ir Wisbech miestų. Žiūrėti www.nationalexpress.com.

Vietinis bendruomeninis transportas

Jei jūs neturite asmeninės transporto priemonės ir nelabai orientuojatės kaip galite keliauti, jums gali padėti viena iš bendruomeninio transporto struktūrų:

Ely bei Soham Dial a Ride 01353 661161

Cambridge Dial a Ride 01223 506335

Newmarket Voluntary Network 01638 608080

Fenland Association for Community Transport 01354 661234

■ Važinėjimas dviračiu bei vaikščiojimas

Važinėjimas dviračiu į darbą ar savo malonumui yra pigus ir palaiko sportinę formą. Pagrindiniuose miestuose rasite dviračių parduotuves. Nebrangiai kainuojančių dviračių galima įsigyti jose arba transporto priemonių išpardavimo aukcionuose. Klasifikuotus skelbimus apie dviračių bei mašinų pardavimą rasite vietiniuose laikraščiuose, kuriuos galima gauti bibliotekoje.

Labai svarbu yra užtikrinti savo ir dviračio saugumą. Stenkitės išlaikyti savo dviračio kokybę ir dėvėkite šalną bei rūbus su atšvaitais.

Daugelis žmonių eina tolimus atstumus į darbą arba vaikšto savo malonumui. Pėstiesiems yra keletas taisyklių, kurias galima sužinoti taisykles greikelyje reglamentuojančių įstatymų tinklalapyje www.highwaycode.gov.uk/01.htm. Ypač svarbu žinoti, kurioje kelio dalyje galima eiti pėsčiomis, ir išmanyti kelio bei geležinkelio kirtimo taisykles.

Galite rasti daugiau detalių apie pėsčiųjų (tiek suaugusiųjų, tiek ir vaikų) saugumą Arrive Alive tinklalapyje - www.thinkroadsafety.gov.uk/arrivealive o taip pat ir kitą naudingą informaciją *Green Cross jstayme (Code)* apie kelių kirtimą. Primygtinai primename, kad mažamečiai vaikai neturėtų būti suaugusiojo vaikščioti mūsų judriais keliais.

Gerų patarimų apie važinėjimą dviračiu rasite tinklalapyje: www.direct.gov.uk/LeisureAndRecreation.

Galimi maršrutai dviračiu nurodyti Sustrans tinklalapyje - www.sustrans.org.uk.

■ Vietinės bažnyčios bei maldos vietos

Savo tikėjimą galite gilinti bet kurioje bažnyčioje arba susiradę savo tikėjimo bendruomenę per internetą. Tikslesnius duomenis galite rasti ir bibliotekoje.

Bažnyčia gali padėti jums rasti tinkamą maldos vietą ir padėti susisiekti su ta pačia kalba kalbančiais ar to paties tikėjimo žmonėmis. Bažnyčios taip pat organizuoja įvairius kultūrinius renginius.

Bažnyčios skelbimų lentoje galite sužinoti apie vykstančius renginius bei rasti bendruomenės atstovų kontaktus.

Vietiniai pastoriai, kunigai ir bendruomenės savanoriai nepriklausomai nuo jūsų tikėjimo mielai padės jums:

- užmegzti kontaktus
- prisijungti prie religinių grupių
- susirasti fondues, galinčius pagelbėti jums įvairiose situacijose
- susirasti jums tinkamą maldos vietą.

www.faithneteast.org.uk tinklalapyje rasite įvairių tikėjimų regione duomenų bazę. Uždavę paiešką internete 'Cambridgeshire churches' taip pat gausite norimus rezultatus.

■ Įstatymai

Įstatymai yra svarbūs ir sudėtingi, todėl Cambridgeshire policija yra išleidusi leidinuką pavadinimu *“Naujai atvykusiems į Cambridgeshire” (Newcomers to Cambridgeshire)*. Jei nesate gavę šio leidinuko ir norėtumėte jį išsispausdinti ar perskaityti savo gimtąją kalba, ieškokite jo interneto svetainėje: www.cambs.police.uk

“Naujai atvykusiems į Cambridgeshire” (Newcomers to Cambridgeshire) detaliai įvardina daugelį įstatyminių aspektų įskaitant:

- pagalbą nusikaltimų aukoms bei liudininkams
- patarimus dėl asmeninio saugumo
- priimtino elgesio pavyzdžius
- patarimus dėl alkoholio bei narkotikų
- eismo taisykles
- įstatymus dėl ginklų nešiojimosi
- įstatymus dėl seksualinės prievartos bei amžiaus leidžiančio lytinius santykius
- įstatymus dėl smurto namuose
- įstatymus dėl vagystės
- sąlygas areštui.

Nepriklausoma ir nemokama informaciją apie pašalpas, paskolas, darbo rinką, būstą ir migraciją teikia organizacija *“Gyvenimiški patarimai” (Advice for Life)*. Ji organizuoja seminarus Fenland ir East Cambridgeshire regionuose.

Tel: 01480 356944, rašykite sms žinutes arba skambinkite tel. 07788 826269, el. paštas: iaq@ciac.org.uk.

Daugiau info www.ciac.org.uk it www.ciac.org.uk/mwindex.html.

■ Pilietybė

Visą informaciją ir kontaktus dėl tautybės bei pilietybės rasite: www.direct.gov.uk/RightsAndResponsibilities.

Ten kalbama apie:

- vizas
- darbo leidimus
- migracijos tarnybų paslaugas
- aklimatizaciją, gyvenimą, prieglobstį ir tautiškumą.

Pagalbą galite gauti ir savo šalies ambasadoje esančioje DB. Žemiau išvardinti tinklalapiai pateikia ambasadų sąrašą: tinklalapyje www.fco.gov.uk - rinkitės "Directory" mygtuką.

Pagrindinis Migracijos departamento tinklalapis yra: www.ind.homeoffice.gov.uk/applying.

■ Darbo sutartis ir minimalus uždarbis

Darbo sutartis – tai darbdavio bei darbuotojo susitarimas dėl darbo sąlygų, darbdavio bei darbuotojo atsakomybės bei įsipareigojimų. Darbo sutartis nebūtinai turi būti raštiška, tačiau po dviejų darbo mėnesių jūs turite teisę į raštišką darbo sutartį, numatančią pagrindines jūsų darbo sąlygas.

Sutartis sudaroma jums priėmus darbo pasiūlymą. Abi šalys įsipareigoja laikytis sutartyje numatytų sąlygų iki sutarties galiojimo pabaigos (apie kurią įspėjama iš anksto) arba iki sąlygų pasikeitimo (dažniausiai abiejų šalių sutarimu).

Beveik visi dirbantieji Didžiojoje Britanijoje turi teisę į minimalų uždarbį nepriklausomai ar dirbama pilna darbo diena ar ne. Pvz. jūs turite teisę į minimumą jei:

- jus samdo įdarbinimo agentūra
- dirbate namuose
- dirbate nepilną darbo dieną
- esate paprastas darbininkas
- esate vienetininkas (darbas apmokamas už padarytus vienetus)
- dirbate pagal trumpalaikę sutartį.

Jei darbdavys nori išskaičiuoti transporto ar apgyvendinimo išlaidas iš jūsų uždarbio, jam reikės jūsų raštiško sutikimo.

Daugiau informacijos apie sutartis, uždarbį, ir oficialų valstybinį minimalų uždarbį rasite www.direct.gov.uk/Employment ir www.adviceguide.org/index/life/employment.

Jūsų Patarimų biuras piliečiams (Citizens Advice Bureau) taip pat gali suteikti daugiau informacijos.

■ Darbo valandų nustatymas

Jūsų darbo valandų kiekis turėtų būti numatytas darbo sutartyje ir neturėtų viršyti vidutiniškai 48 valandų per savaitę.

Jūs turite teisę į minimalias apmokamas atostogas, bet darbdavys turėtų pasiūlyti jums daugiau galimybių poilsiui:

- turėtumėte ilsėtis bent 4 savaites metuose
- poilsio dienų kaupimas prasideda jums iš karto pradėjus dirbti
- darbdavys gali reguliuoti jūsų atostogų laiką
- išeidami užtarnautų atostogų turėtumėte gauti savo vidutinį atlyginimą
- pabaigę darbą turėtumėte gauti kompensaciją už nepanaudotas atostogas.

Egzistuoja 3 tipų **pertraukos**:

- **poilsio pertraukos** – pietų pertrauka, arbatos bei kitos trumpos pertraukėlės dienos bėgyje.
- **poilsis po darbo** – pertrauka žmogui pabaigus dienos darbą iki kitos darbo dienos pradžios (daugeliui žmonių tai nakties poilsis tarp darbo dienų).
- **poilsis kas savaitę** – dienos, kai visiškai nereikia eiti į darbą (daugeliui žmonių tai yra savaitgaliai).

Antro ir trečio tipo poilsis beveik niekada nebūna apmokamas. Tuo tarpu pirmojo tipo pertraukėlės gali būti apmokamos, nebent kitaip numatyta darbo sutartyje www.direct.gov.uk/Employment.

Anglijoje yra 8 **valstybinės šventės** – Naujieji metai, Velykos (2), gegužės mėn. šventės (2), rugpjūčio mėn. šventės ir Kalėdos (2) – žiūrėkite: www.dti.gov.uk/employment/bank-public-holidays/index.html.

■ Darbo jėgos tiekėjai

Darbo jėgos tiekėjai, kartais dar vadinami *“gang masters”*, yra dažnas reiškinys Fenland ir East Cambridgeshire regionuose.

Darbo jėgos tiekėjai įdarbina žmones ir tiesiogiai ar netiesiogiai teikia darbo jėgą tretiesiems asmenims, pvz žemės ūkiu užsiimančiai šaliai.

Darbo jėgos tiekėjams taikomi griežti standartai bei reikalavimai tokie kaip:

- licenzijos turėjimas
- mokesčiai bei draudimo įmokos
- tinkamas elgesys su darbininkais
- darbininkų apgyvendinimas
- darbo grafikai
- sveikatos bei saugumo užtikrinimas
- darbo sutartys
- darbininkų paieška ir jų amžiaus nustatymas
- darbininkų teisių užtikrinimas
- darbininkų legalumo užtikrinimas.

Detalesnę informaciją rasite tinklalapiuose:

www.defra.gov.uk/farm/working/gangmasters

www.labourproviders.org.uk

www.gla.gov.uk.

Jei turite problemų su darbdaviu geriausia būtų kreiptis į Patarimų biurą piliečiams (Citizens Advice Bureau).

■ Bedarbystė

“Job Centre Plus” yra darba padedanti susirasti organizacija. Ji turi informacijos apie įvairias darbo vietas ir taip pat gali padėti:

- užpildyti reikalingas anketas ar parašyti reikiamus laiškus
- ieškoti darbo
- pasiruošti pokalbiui su darbdaviu ieškant patikimo darbo
- pradėti savo verslą.

Vietiniai šios organizacijos skyriai:

Wisbech Jobcentre Plus, Albion House, Albion Place, Wisbech PE13 1AN Tel 01945 675800.

Ely Jobcentre Plus, 52 Market Street, Ely CB7 4LS Tel 01353 605400.

Jei turite teisę į kokias nors pašalpas, jums padės “Job Centre Plus” arba vietinė taryba.

“**Nextstep**” padeda mokytis bei dirbti visiems suaugusiems virš 20 metų amžiaus, taip pat ir imigrantams. Jei norite pagerinti savo karjerą ar įsigyti kvalifikaciją, arba visapusiškai išnaudoti savo dabartinį darbą, “**Nextstep**” paslaugas galite rasti visoje Fenland ir East Cambridgeshire teritorijoje.

Nemokama informacija visiems suaugusiems teikiama “**Nextstep**” tinklalapyje - www.nextstepcambs.org.uk ir per “**Nextstep**” informacinę liniją 0845 0681400.

■ Privatus verslas

Nemažai žmonių apsisprendžia pradėti savo verslą ir Fenland bei East Cambridgeshire regionuose tam yra neblogos sąlygos. Tačiau prieš imantis privačios veiklos patartina pasikonsultuoti.

Cambridgeshire konsultuoja šios organizacijos:

Enterprise Fenland, Fenland Business Centre, Longhill Road, March, PE15 0BL Tel: 01354 660900.

East Cambridgeshire Enterprise Agency, E Space South, 26 St Thomas Place, Ely CB7 4EX Tel 01353 644144.

Peterborough Enterprise Programme, Market Chambers, Cathedral Square, Peterborough PE1 1XW Tel 01733 426500.

Patarimų rasite ir Enterprise Fenland tinklalapyje: www.enterprisefenland.com.

Privataus verslo pradėjimas gali paveikti jūsų turimą statusą šalyje, tad prieš priimdami šį sprendimą pasikonsultuokite su patyrisiu ekspertu.

Bendrą informaciją rasite: www.adviceguide.org.uk/index/life/employment.

■ Savanorystė

Tapimas savanoriu reiškia savo laiko skyrimas svarbiai sričiai nesitikint jokio užmokesčio. Kartais jūsų kelionės bei maisto išlaidos gali būti apmokamos, bet nebūtinai.

Žmonės savanoriauja dėl keleto priežasčių, pvz:

- pasitarnauti bendruomenei
- įgyti naujų įgūdžių
- susitikti naujų žmonių
- atlikti kažką vertingo.

Savanoriauti patartina jei norite pagilinti kalbos bei įgyti darbo įgūdžius. Kartais savanoriškas darbas gali nuvesti iki gerai apmokamo darbo.

Valstybinis savanorystės tinklalapis yra: www.do-it.org.uk.

Vietiniai savanorių centrai yra šie:

Fenland Volunteer Centre, Queen Mary Centre, Queens Road, Wisbech PE13 2PE Tel 01945 582192.

Ely & District Volunteer Centre, 41e Forehill, Ely CB7 4AA Tel: 01353 666556.

■ Įdarbinimo agentūros

Štai keletas įdarbinimo užsiimančių agentūrų:

Fenland regione:

Jadepark Recruitment Ltd, 2 Stermyn St, Wisbech PE13 1EQ Tel 01945 588200.

The Workshop, 23 The Horsefair, Wisbech PE13 1AR Tel 01945 580100.

Swift Recruitment, 97 Norfolk St, Wisbech PE13 2LF Tel 01945 583525.

East Cambridgeshire regione:

Brightspark Recruitment, 1 Blackthorn Court, Soham, Ely CB7 5DT Tel 01353 723902.

Neaves & Neat Employment Services Ltd, 76 Broad St, Ely CB7 4BE Tel 01353 667005.

Paul Powell of Cambridge Ltd, 12 Barton Rd, Ely CB7 4DE Tel 01353 668899.

Subito Recruitment Ltd, 26 St. Thomas Place, Cambridgeshire Business Park, Ely CB7 4EX Tel 01353 644090.

■ Anglų kalbos mokymas

Kalbos įgūdžių gilinimas yra svarbus. Fenland ir East Cambridgeshire regionuose esama daug būdų mokytis anglų kalbos, tačiau taip pat yra ir didžiulė mokymosi priemonių paklausa, tad būkite pasirengę palaukti kol atsilaisvins vieta jums.

“*Skills for Life*” (SfL) anglų kalbos pradmenys dėstomi:

College of West Anglia, Isle Campus, Ramnoth Road, Wisbech PE13 2JE, Tel: 01945 582561

Wisbech Catholic Church, Rosmini Centre, St Joseph's Hall, 69 Queen's Road, Wisbech

City of Ely Community College, Downham Road, Ely CB6 2SH
Tel 01353 664853

Methodist Church, Chapel Street, Ely, Tel 01223 532203

Witchford Village College, Manor Road, Witchford, Ely CB6 2JA,
Tel 01353 664468.

Galite pasiskambinti vietiniam “*Skills for Life*” specialistui:

07813 811742 Fenland regione ir 07855 748283 East Cambridgeshire regione.

Yra daug anglų kalbos kursų, kurie trunka nuo keleto savaitių iki kelerių metų už skirtingą kainą. Jūsų pasirinktas kalbos kurso lygis priklausys nuo jūsų anglų kalbos įgūdžių, jau įgytos kvalifikacijos, galimybės mokėti už kursus ir motyvacijos mokytis.

Apie orgaizuojamus kalbos kursus galite sužinoti vietinėje bibliotekoje bei šiose interneto svetainėse: www.camlearn.net ir www.nextstepcambs.org.uk.

■ Suaugusiųjų mokymo kursai

Vietinėse mokyklse, bendruomeninėse organizacijose, bibliotekose, universitetuose, koledžuose bei anglų kalbos mokyklose organizuojamas suaugusiųjų mokymas. Jūsų vietinė biblioteka gali suteikti jums informaciją apie organizuojamus mokymus bei jų kainą. Kai kurie kursai bus nemokami, kai kuriuose jums reiks dalinai, o kai kuriuose pilnai mokėti už mokymus.

March, Whittlesey, Ely ir Littleport miestų bibliotekos turi mokymosi centrus, kurie teikia objektyvią informaciją bei patarimus apie jums labiausiai tinkančius kursus. Mokymai taip pat vyksta Chatteris, Soham ir Wisbech miesto bibliotekose.

Koledžai ir universitetai

College of West Anglia (vakarų Anglijos koledžas) (vadinamas Isle Campus) randasi Wisbech mieste, Peterborough Regional College, Huntingdonshire Regional College, Cambridge Regional College, Anglia Ruskin University randasi Cambridge mieste, o University of Cambridge siūlo nemokamą konsultavimą bei nemokamus stojimo į kursus egzaminus.

Kursai vyksta bendruomenei prieinamose patalpose daugelyje Fenland ir East Cambridgeshire kaimelių. Daugiau informacijos ieškokite vietinėje bibliotekoje arba tinklalapyje:

www.cambridgeshire.gov.uk/learningcentres

Skaitymo bei rašymo kursai

Tokie kursai dažnai vadinasi “*Pagrindiniai įgūdžiai*” (Basic Skills), “*Nauja pradžia*” (Fresh Start) arba “*Įgūdžiai visam gyvenimui*” (Skills for Life). Juos dažnai veda įvairios mokyklos ir koledžai.

Jūsų vietinėje bibliotekoje turėtų būti visų įmanomų kursų sąrašas.

■ Pre-school

Ikimokyklinis (0 - 5 metai) aptarnavimas teikia vaikų bei įvairias sveikatos priežiūros paslaugas, taip pat paslaugas tėvams ir šeimoms. Susiraskite savo vietinį "Patikima pradžia" (Surestart) centrą internete- www.surestartfenland.org.uk arba vietiniame Vaikų ir paauglių užimtumo skyriuje (Office of Children and Young People's Services - OCYPS) teiraukitės apie:

- vaikų nemėgstančius žmones
- aukles ir kitus vaikų priežiūros namuose darbuotojus
- dienos slauges
- darželius ir jų pamokėles
- ikimokyklinės grupės ir žaidimų aikštelės vaikams
- "Patikima pradžia" (Surestart) centrus vaikams
- vaikų ugdymą remiantis mokykline programa.

www.childcarelink.gov.uk čia rasite įvairios informacijos bei nuorodas į su vaikų priežiūra susijusiomis sritimis.

"Nuorodas į galimybes" (Opportunity Links) dėl vaikų priežiūros, darbų, apmokymų rasite tinklalapyje: www.opportunity-links.org.uk.

Tėvai ir kiti besirūpinantys vaikais žmonės privalo aktyviai dalyvauti savo vaikų ugdymo procese visose jo stadijose, todėl mokykla su jais reguliariai bendraus apie visus su vaikais susijusiais dalykais, įskaitant saugumą mokykloje ir vaikų pažangą.

■ Parama jaunimui

Vaikų bei jaunimo palaikymo centras (The Office of Children and Young People's Services) remia visus vaikus ir jaunus žmones užtikrindamas:

- vaikų ginančių teisių vykdymą
- neįgalių vaikų paramą
- tėvų ir globėjų priėjimą prie reikalingos informacijos apie specialiuosius vaikų poreikius
- aukštos kokybės vaikų iki 4 metų ugdymą bei priežiūrą.

Vaikų bei jaunimo palaikymo centrų (OCYPS) kontaktai

Whittlesey	Tanya Edgell tanya.edgell@cambridgeshire.gov.uk	07789 988735
Wisbech	Karen Beaton karen.beaton@connexionscp.co.uk	01945 482005
March & Chatteris	Mike Richards mike.richards@connexionscp.co.uk	01480 376577
Ely, Littleport & Witchford	Jo Sollars jo.sollars@cambridgeshire.gov.uk	07785 337400
Bottisham, Burwell & Soham	Lorraine Lofting lorraine.lofting@cambridgeshire.gov.uk	01223 718873

Jei turite klausimų apie pagalbą mokyklinio ir ikimokyklinio amžiaus vaikams, susisieki su OCYPS arba kreipkitė tiesiogiai į **Cambridgeshire etninės lygybės bei įvairovės centrą (Cambridgeshire Race Equality & Diversity Service) (CREDS)** www.cambridgeshire.gov.uk/education/parents/race/about.

■ Mokykla

5 ir 16 metų vaikai privalo lankyti mokykla ir pereiti iš pradinės į vidurinę mokyklą būdami 11 metų. Mokiniai mokosi pagal valstybinę (*National Curriculum*) programą, padalintą į 5 stadijas:

Pagrindai	Amžius 3 - 5	Priėmimas
Key Stage 1	5 – 7	Amžiaus grupės: 1 – 2
Key Stage 2	7 - 11	3 - 6
Key Stage 3	11 - 14	7- 9
Key Stage 4	14 - 16	9 - 11

Kiekvienos pagrindinės stadijos (Key Stage) pabaigoje mokinių pažanga įvertinama testų pagalba.

Jei turite mokyklinio amžiaus vaikų, apsilankykite vietinėje pradinėje (jei vaikų amžius 5 –10 metų) arba vidurinėje (jei amžius 11 – 16 metų) mokykloje. Mokyklos darbuotojai padės jums užpildyti priėmimui reikalingą anketą ir išsiųsti ją į Cambridgeshire apylinkės tarybą (Cambridgeshire County Council) pridėjus vaiko paso ir vizos, jei reikalinga, kopiją, o taip pat gyvenamąją vietą įrodantį dokumentą.

Tėvams turintiems neįgalius ar mokymosi sutrikimų turinčius vaikus pagalba teikiama per Cambridgeshire tėvų partnerystę (Cambridgeshire Parent Partnership Service) (PPS) tel. 01223 714111 - www.cambridgeshire.gov.uk/pps.

Patarimus dėl akademinų reikalavimų, priekabiavimo mokykloje, disciplinos ar mokyklos pasirinkimo klausimų tėvai gali rasti tinklalapyje www.parentscentre.gov.uk.

Atkreipkite dėmesį, jog mažamečiai vaikai turėtų būti palydimi į mokyklas, o pagrindinės mokyklos durys dienos metu užrakinamos dėl vaikų ir mokyklos darbuotojų saugumo.

■ Būk aktyvus ir linksminkis!

Aktyvus gyvenimo būdas yra svarbus – pomėgių paisymas ir aktyvi fizinė veikla padės pagerinti ir išlaikyti gerą sveikatos lygį. Tuo pačiu susirasite naujų draugų ir pamatysite kad ne taip ir sunku viską suderinti kasdieniame gyvenime!

Fenland ir East Cambridgeshire regionuose esama daug laisvalaikio centrų, siūlančių įvairią veiklą, o taip pat ir sporto klubų, kuriuos galite lankyti savo malonumui ar dalyvauti varžybose prieš kitas komandas.

Ieškokite apie tai informacijos vietinėse bibliotekose, mokyklose, skelbimų lentose. Nemokami laikraščiai ir žurnalai, kuriuos gaunate į savo pašto dėžutę, taip pat turi daug informacijos apie vietinius įvykius bei sporto klubus. Tarybų darbuotojai irgi gali suteikti informacijos apie laisvalaikio užsiėmimus.

- Jenny Lowe, Sports Development Officer, East Cambridgeshire District Council - 01353 616383
- Jason Richardson, Sports Development Manager, Fenland District Council - 01354 622516.

“*Gyvuojantis sportas*” (*LIVING SPORT*) – Cambridgeshire ir Peterborough sporto partnerystės orgainzacija taip pat gali pateikti besivaržančių aplinkinių sporto klubų sąrašą bei informaciją apie varžybas. Galite susisiekti su jais tel. 01487 841 559, ar apsilankyti jų tinklalapyje www.livingsport.co.uk.

■ Pomėgiai ir poilsis

Valstybinis tinklalapis www.direct.gov.uk/LeisureAndRecreation pateikia daug informacijos apie įmanomus pomėgius bei poilsį, įskaitant priėjimą prie laukinės gyvūnijos bei augalijos, laisvalaikio užsiėmimus neįgaliems žmonėms, pasivaikščiojimo bei dviračių takus ir netgi galimybę išsinuomoti gabalėlį žemės daržininkystei (allotment holding).

Savo vietinės tarybos tinklalapiuose www.fenland.gov.uk ir www.eastcambs.gov.uk rasite naudingą informaciją apie kultūrinius bei sveikatingumo renginius. Fenland tinklalapyje spauskite mygtuką "Renginiai" ('Events'), o East Cambridgeshire tinklalapyje spauskite mygtuką 'What's On' informacijai apie įdomias vietas sužinoti.

Žvejybai reikės gauti upės ar ežero savininko leidimą žvejoti. Vietiniai meškeriotojai į žvejybą žiūri daugiau kaip į sportą, todėl dažnai tikrų žuvų negaudo.

Visada naudokitės viešaisiais vaikščiojimo bei dviračių takais. Vaikščiojimas bei važinėjimas dviračiu privačioje teritorijoje yra draudžiamas. Teisė eiti keliu yra aiškiai pažymėta ženklais ir geltonomis rodyklėmis Cambridgeshire regione. Tokie keliai taip pat aiškiai sužymėti žemėlapiuose, kuriuos galite gauti bibliotekoje (prašykite Ordnance Survey žemėlapiu).

ADeC (Arts Development in East Cambridgeshire)

www.adec.org.uk organizuoja meno renginius visame East Cambridgeshire regione: parodas, muzikos, teatro poezijos, šokių konkursus bei būrelius – kad įtraukti įvairių skonių ir sugebėjimų žmones.

INFOCAM

www2.cambridgeshire.gov.uk/cambscclinfocam/cid.nsf/index.htm?OpenForm informuoja apie visus Cambridgeshire klubus bei būrelius.

■ Sporto ir laisvalaikio centrai

East Cambridgeshire

Burwell Community Sports Centre

Buntings Path, Burwell CB5 0EG Tel 01638-742125

Bottisham Swimming Pool & Sports Centre,

Lode Road, Bottisham CB5 9DL Tel 01223-811121

The Ellesmere Centre

High Street, Stetchworth, Newmarket CB8 9TS

Tel 01638-508212

Mepal Outdoor Centre

Chatteris Road, Nr Ely CB6 2AZ Tel 01354-692251

Ely Outdoor Sports Association

Downham Road Playing Fields CB6 2SH Tel 01353-662363

Ross Peers Sports Centre

Sand Street, Soham CB7 5AA Tel 01353-722662

Paradise Sports Centre

Newnham Road, Ely CB7 4PO 01353-667580

Paradise Swimming Pool

Newnham Road, Ely CB7 4PQ 01353-665481

Littleport Sports Centre

Camel Road, Littleport, Ely CB6 1PU Tel 01353-860600

Informacijos apie East Cambridgeshire ieškokite:

www.sportsdec.org.uk

Fenland

Hudson Leisure Centre

Harecroft Road, Wisbech PE13 1RL Tel 01945 584 230

George Campbell Leisure Centre

City Road, March PE15 9LT Tel 01354 622399

Manor Leisure Centre

Station Road, Whittlesey, Peterborough PE7 1UA

Tel 01733 202 298

■ Sveikatingumo klubai ir sporto salės

Privatūs klubai

The Atrium Health & Fitness Club, Newnham Street, Ely
CB6 4PQ
Tel 01353 668888

West End Fitness Centre, Lynn Road, Ely CB6 1AA
Tel 01353 650072

Alpine Health Club, Martin Avenue, March PE15 0AY
Tel 01354 661001

Lakers Gym, 5 Anglia Way, Wisbech PE13 2TY
Tel 01945 466900

Jei jums per brangu lankytis privačiuose sporto klubuose, pasiteiraukite apie galimybę naudotis mokyklų sporto salėmis ir baseiniais, atveriančiais žmonėms duris vakarais ir mokyklinių atostogų metu.

■ Gaisrinė, policija ir greitoji

Gaisrinės, policijos ir greitosios med. pagalbos paslaugos yra nemokamos.

Rinkite 999 (Didžiosios Britanijos staigios nelaimės numerį) arba 112 (tarptautinį staigios nelaimės numerį) kai:

- kyla gaisras
- iškyla pavojus žmogaus gyvybei ar sunkiai susižeidus
- patiriate smurtą
- įvyksta rimtas nusikaltimas
- užklumpate nusikaltėlių nusikaltimo vietoje arba randatės netoliese.

Telefono skambutį priimančias operatorius paklaus:

- kokio tipo skubiosios pagalbos jums reikia
- jūsų vardo
- jūsų adreso
- kur įvyko nelaimė
- nelaimės aplinkybių.

Tai gali užtrukti, bet visos informacijos surinkimas yra ypač svarbus. Skambinantysis turėtų sugebėti angliškai pasakyti bent kokio tipo skubioji pagalba yra reikalinga, savo vardą ir radimosi vietą.

■ Policija

Norėdami pranešti apie vagystę ar įsilaužimą policijai 24 valandas per parą galite skambinti telefonu 0845 456 456 4. Jūsų skambučių priims apmokytas operatorius, esant būtinybei galintis gauti vertėjo pagalbą. Jūs taip pat galite kreiptis į savo artimiausią policijos komisariata.

Fenland ir East Cambridgeshire policijos komisariatai (Police Stations)

Chatteris Police Station,
East Park Street, Chatteris, PE16 0LD

Ely Police Station,
Nutholt Lane, Ely, Cambridgeshire, CB7 4PL

March Police Station,
Burrowmoor Road, March, PE15 9RB

Whittlesey Police Station,
8 Queen Street, Whittlesey, PE7 1AY

Wisbech Police Station,
Nene Parade, Wisbech, PE13 3BT.

Cambridgeshire policijos išleistas leidinukas *Naujai atvykusiems į Cambridgeshire (Newcomers to Cambridgeshire)* pateikia visą reikalingą informaciją apie policiją ir įstatymus. Šį leidinį galima rasti ir tinklalapyje: www.cambs.police.uk.

Jūs taip pat galite kreiptis į savo artimiausią policijos komisariata, o jo darbo valandas galite pasitikrinti internete: www.cambs.police.uk

■ Kritinės situacijos

■ Dujos

Jei užuodėte susikaupusias dujas, skambinkite nemokamu telefonu 0800 807060

■ Vanduo

”Anglian Water” yra pagrindinis vandens tiekėjas šiame regione. Nemokamu telefonu 0800 771881 galite pranešti apie vandens kokybę ar bet kokią vandens sukeltą problemą.

■ Elektra

Dingus elektrai ar esant bet kokiai su elektra susijusiai problemai, skambinkite nemokamu telefonu 0800 7838838.

Priešgaisrinė sistema

Gaisrinė siūlo nemokamus prevencinius patarimus daug gyventojų turintiems namams, o taip pat nemokamai įstato į dūmų koncentraciją reaguojančius daviklius. Dėl priešgaisrinės prevencijos kreipkitės į savo būsto šeimininką arba į vieną pagrindinių gaisrinės būstinių:

- **Ely Fire Station,**
Egremont Street, Ely. Cambridgeshire CB6 1AE
- **Wisbech Fire Station,**
Churchill Road, Wisbech PE13 2DN.

per gaisrinės tinklalapį www.cambsfire.gov.uk ar telefonu 01353 660025.

■ Informavimas apie problemą

Didžiojoje Britanijoje yra priimtina anonimiškai informuoti policiją apie žinomą nusikaltimą nemokamu telefonu 0800 555111 arba įėjus į nusikaltimus stabdantį tinklalapį - www.crimestoppers-uk.org.

Jei jūs tapote etninės religinės ar seksualinės kilmės nusikaltimo ar nemalonaus incidento auka, galite tai pranešti „Open Out“ struktūrai. Tai bešališka paslauga, leidžianti pranešti apie įvykį tretiesiems asmenims, o ne tiesiai policijai. Policija įsikiš ir imsis tyrimo tikrai jums leidus.

Open Out

Cambridge	01223 823552
Peterborough	01733 742591
Huntingdon	01480 428726

Dėl neapykantos kilusių nusikaltimų galite pranešti tinklalapyje: www.report-it.org.uk

Kiti reikalingi tinklalapiai:

Policija	www.cambs.police.uk
Gaisrinė	www.cambsfire.gov.uk
Priešgaisrinė sistema	www.firekills.gov.uk
Bendra informacija	www.direct.gov.uk

■ Vietinė spauda bei tinklalapiai

Artimiausia biblioteka yra geriausia vieta **vietiniai spaudai** peržvelgti ir gauti nemokamą priėjimą prie kompiuterio bei interneto.

Cambridge Evening News www.cambridge-news.co.uk

Cambridgeshire Times www.cambs-times.co.uk

Eastern Daily Press www.new.edp24.co.uk

Ely Standard www.ely-standard.co.uk

Ely Weekly News www.cambridge-news.co.uk/news/ely

Fenland Citizen www.fenlandtoday.co.uk

Lincolnshire Free Press www.spaldingtoday.co.uk

Lynn News www.lynnnews.co.uk

Peterborough Citizen www.peterboroughtoday.co.uk

Peterborough Evening Telegraph www.peterboroughtoday.co.uk

Wisbech Standard www.wisbech-standard.co.uk

Štai keletas populiarių tinklalapių:

www.fenland.gov.uk

www.eastcambs.gov.uk

www.cambridgeshire.gov.uk

www.cambridgeshire.nhs.uk

www.cambsfire.gov.uk

www.cambs.police.uk

www.livingsport.co.uk

www.nextstepcambs.org.uk

www.direct.gov.uk

www.adviceguide.org.uk

www.tvlicensing.co.uk

www.banking-guide.org.uk

www.hse.gov.uk

www.camlearn.net

www.hlec.org.uk

Taryba

Taryba

Taryba

NHS

Gaisrinė

Policija

Sportas

Darbai

Bendra info.

Patarimai

TV

Bankinininkystė

Sveikata ir saugumas

Mokymasis

Sveika gyvensena